

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 254/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniam Okresného súdu Trnava č. k. 8PP/70/2024-60 z 22. novembra 2024 a Krajského súdu v Trnave č. k. 5Tos/262/2024-76 z 30. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. apríla 2025 bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a nebyť trestne stíhaný za čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený podľa čl. 50 ods. 5 ústavy, a osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu o jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a krajského súdu o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu.

II.

2. Sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody vo výmere šesť a pol roka, ktorý mu bol uložený za zločin šírenia poplašnej správy a prečiny krádeže. Sťažovateľ požiadal o podmienené prepustenie z výkonu trestu. Okresný súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením návrh sťažovateľa zamietol, keďže neboli splnené zákonné podmienky. Vychádzal z toho, že sťažovateľ bol v období rokov 2013 až 2017 osemkrát súdne trestaný a päťkrát vykonal trest odňatia slobody.

Z hodnotenia sťažovateľa ústavom na výkon trestu vyplynulo, že jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Opakovane prechovával nepovolené predmety a lekárom nepredpísané lieky, mal neupravené lôžko a fajčil mimo vyhradený priestor, čo sa premietlo do piatich disciplinárnych trestov. Podľa hodnotenia sťažovateľ ciele programu zaobchádzania plní čiastočne, resocializačná prognóza je u neho menej priaznivá a riziko recidívy je stredné. Vzhľadom na vyššiu početnosť disciplinárnych trestov s poukazom na trestnú minulosť sťažovateľa okresný súd dospel k záveru, že jeho správanie vo výkone trestu je problémové, nestabilné a nemožno hovoriť o jeho polepšení.

3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením ako nedôvodnú zamietol. Dospel k záveru, že nie je dôvod vyhovieť návrhu sťažovateľa na podmiennečné prepustenie a zistenia a závery okresného súdu sú správne. K tomu rozsiahlo zdôvodnil, že sťažovateľ svojím správaním plne nepreukázal vnútornú zmenu hodnotového nastavenia a snahu po náprave. Okrem toho jeho predchádzajúce odsúdenia a výkony trestu odňatia slobody nedávajú záruku, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. K poukazu sťažovateľa na to, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odporučil jeho podmiennečné prepustenie, krajský súd uviedol, že toto stanovisko má len odporúčací charakter.

III.

4. Sťažovateľ namieta, že súdy z hodnotenia riaditeľa ústavu vyextrahovali menej priaznivú resocializačnú prognózu, stredné riziko recidívy, absenciu trvalého bydliska, nedostatočný kontakt s príbuznými, zahladené disciplinárne previnenia, málo disciplinárnych odmien a nedostatočný predpoklad zotrvania v pracovnom pomere. Tým znegovali jeho kritický postoj k spáchaným trestným činom, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody. Sťažovateľ argumentuje tým, že deformácia a dezinterpretácia záverov hodnotenia riaditeľa ústavu konajúcimi súdmi k jeho podanému návrhu o podmiennečné prepustenie je neakceptovateľná, v rozpore s princípmi právneho štátu a ústavne neudržateľná. Sťažovateľ namieta, že výpočty konajúcich súdov sú lživé a zavádzajúce, pretože výpočet disciplinárnych odmien a potrestaní bol konajúcimi súdmi vyhodnotený nesprávne, keďže všetky disciplinárne previnenia mu boli zahladené.

IV.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením. Využitie tohto prostriedku vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, a preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu namietaného uznesenia okresného súdu pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. V rozsahu proti uzneseniu krajského súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

6. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba uviesť, že úlohou ústavného súdu nie je preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, a ani odpovedať na otázku, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmiennečné prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje

na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. V súlade s materiálnym prístupom k ochrane ústavnosti bolo zohľadnené aj uznesenie okresného súdu, ktoré s napadnutým uznesením krajského súdu tvorí z hľadiska predmetu ochrany jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

7. Z ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je na úvahe súdu (II. ÚS 222/2019), pričom z § 66 Trestného zákona vyplývajú viaceré materiálne a vzájomné súvisiace podmienky podmienčného prepustenia: (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a (ii) možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na zaradenia odsúdeného do výkonu trestu. Z uznesení súdov je zrejmé, že rozhodujúce pre úvahu o nesplnení podmienok na podmienčné prepustenie bolo to, že sťažovateľ bol v relatívne krátkej dobe viackrát súdne trestaný a viackrát vykonal trest odňatia slobody. Osobitne súdy zohľadnili správanie sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody.

8. Táto úvaha všeobecných súdov zodpovedá podmienkam, pre ktoré nemožno sťažovateľa prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich stanovuje § 66 Trestného zákona. Opakované postihnutia konania sťažovateľa trestom odňatia slobody podľa Trestného zákona, ktoré boli spojené s výkonom tohto trestu a ktoré predchádzali výkonu súčasného trestu, odôvodňujú záver, že rozhodnutie krajského súdu nie je zjavne mylným výkladom § 66 Trestného zákona. Okrem toho je zrejmé, že sťažovateľ sa dopustil viacerých disciplinárnych previnení. I táto okolnosť rozumne odôvodňuje to, že sťažovateľ svojím správaním nepreukázal polepšenie a nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Bez významu vo vzťahu k tomu záveru je to, že disciplinárne previnenia boli zahľadené. To vylučuje, že by namietaným uznesením krajského súdu, ktorého odôvodnenie treba vnímať v súvislosti o odôvodnením okresného súdu, predstavovalo porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

9. Nemožno dospieť k záveru, že by zohľadnenie predchádzajúcich odsúdení sťažovateľa a jeho disciplinárnych previnení v namietanom rozhodnutí krajského súdu predstavovalo porušenie základného práva nebyť trestne stíhaný za čin, za ktorý už bol sťažovateľ právoplatne odsúdený. Výsledkom rozhodnutia o neprepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody totiž nie je jeho opätovné trestné stíhanie. Preto nemožno dospieť k záveru o porušení jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 5 ústavy. Obdobne nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 dohovoru, keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody v súčasnosti dochádza na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí, ktorými mu bol uložený trest odňatia slobody.

10. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2025

Robert Šorl
predseda senátu